

בתי המשפט

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

בית המשפט המחוזי בירושלים

18/12/2003

בפני: כב' השופט יוסף שפירא

- בעניין:
1. רעות אלקטרוניקה ורכיבים בע"מ
  2. רעות מחשבים ותקשורת בע"מ
  3. סירוס סקיאן
  4. דליה סקיאן
  5. בני קרניאל
  6. אליעזר ניסנצוויג
- ע"י ב"כ עו"ד טל בננסון

המבקשים
הנתבעים

נגד

1. מראות אימאג' בע"מ
  2. GETLY IMAGES INC. - חב' אמריקאית
  3. 69 צלמים זרים (אמריקאים)
- ע"י עוה"ד פרופ' מיכאל קורניאלדי

המשיבים
התובעים

החלטה

נושא ההחלטה הינו טענת חוסר סמכות מקומית בתביעה על הפרת זכויות יוצרים ברשת האינטרנט.

הרקע לתביעה העיקרית:

התובעת 2 מפעילה אתר אינטרנט בשם www.gettyimages.com אשר בו מוצגות יצירות צילומיות רבות של צלמים, ואשר ניתנות להורדה (download) תמורת תשלום בתנאים המפורטים באתר. לתובעת 1 זכויות על פי הסדר עם תובעת 2, וליתר התובעים זכויות יוצרים בתמונות שצילמו ואשר לטענתם הופרו ע"י הנתבעים.

הנתבעת מס' 2 הינה חברה העוסקת בין היתר, בבניית אתרי אינטרנט מסחריים עבור לקוחותיה, בהם היא משלבת צילומים, וכן עוסקת במתן שירותי עיצוב ומולטימדיה ממוחשבים לחברות מסחריות, כולל מתן שירותי אירוח (hosting) לאתרי אינטרנט קיימים.

לטענת התובעים הנתבעים הפרו את זכויות היוצרים של התובעים. באתר הנתבעת www.reut.co.il הוצגו 11 יצירות, ו-58 יצירות נוספות שובצו באתרים מסחריים שנבנו

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

18/12/2003

בפני: כב' השופט יוסף שפירא

על ידיה. בגין כך הוגשה התביעה נשוא הבקשה ע"ס 2,501,000 ₪ בעילות הפרת זכות יוצרים, הפרת הזכות המוסרית, גזל, גניבת עין, עשיית עושר ולא במשפט ופגיעה במוניטין התובעים.

בסעיף 58 לכתב התביעה מציינות התובעות באשר לסמכות בית משפט זה כדלקמן:

"לבית משפט נכבד זה בירושלים הסמכות העניינית והמקומית לדון בתובענה זו, לאור הסכום הנתבע, מהות התביעה, ולאור מקום ביצוע הפרות ברשת האינטרנט בכל אתר ואתר (תפוצת האינטרנט לכל משתמש בכל מקום), ראה בש"א 884/02 **לנדאו נ' חסון**, החלטה מיום 1.5.2002 מפי כב' השופטת ברקאי, בית המשפט השלום בקרית גת (טרם פורסם) וכן ראה מאמרה של נ. כהן-צוריאלי, 'סמכות השיפוט באינטרנט', **שערי משפט**, כרך א', חוברת 2, עמ' 227 וכן לאור העיקרון הקבוע ברע"א 6920/94 **לוי נ' פולג**, פ"ד מ"ט (2) 731."

התביעה הוגשה בירושלים והמבקשים עותרים להעברת הדיון לבית המשפט המוסמך בחיפה.

טענות המבקשים

בפי עו"ד ש' צוקרמן, ב"כ המבקשים שלושה טיעונים:

1. המבקשים כולם תושבי העיר חיפה ושם מנוהלים עסקיהם.
2. מקום מושבה של משיבה 1 הוא בתל-אביב, ויתר המשיבים הינם זרים.
3. אין כל זיקה הן למבקשים והן למשיבים לעיר ירושלים.

טענות המשיבים:

עו"ד גלעד קורניאלדי, בשם המשיבים, מציג מספר חלופות שלדעתו מקימות את הסמכות המקומית:

1. ניתן להגיש תביעה בגין הפרת זכויות יוצרים באינטרנט בכל מקום בארץ.
2. הפרות הנתבעים מבוצעות באתרי אינטרנט בישראל לרבות ירושלים.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

18/12/2003

בפני: **כב' השופט יוסף שפירא**

3. פרסום באינטרנט כמוהו כפרסום בעתון.
4. די בניהול עסקים ע"י שליח או סוכן ע"מ להקנות סמכות מקומית.
5. לביהמ"ש המחוזי בירושלים סמכות שירות.
6. חל פיחות במעמדה של הסמכות המקומית לאור ההתפתחות בתחום התחבורה בארץ הגוברת על עקרון הבטחת נוחות הצדדים.
7. כתובתה של משיבה 1 הינה במשרד פרקליטה בירושלים ושם המקום לתשלום הפיצוי כפי שנדרש מהמבקשים, כמו כן סדרי הדין בעניין זה הולכים בעקבות הדין המהותי.

דיון:

אכן, כפי שנראה להלן, אין עדיין בחוק או בתקנות סדר הדין בישראל הסדר פרטני לגבי תביעות בנושאי אינטרנט בהיבט של הסמכות המקומית.

סמכות מקומית:

תקנה 3 לתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות") מסדירה את נושא הגשת תובענה שאינה במקרקעין, על חלופותיה:

- "(א) תובענה שאינה כולה במקרקעין תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי אחד מאלה:
- (1) מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע.
  - (2) מקום יצירת ההתחייבות;
  - (3) המקום שנועד, או שהיה מכוון, לקיום ההתחייבות;
  - (4) מקום המסירה של הנכס;
  - (5) מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים".

אין בתקנה 3 הנ"ל חלופה שעל פניה ניתן להתאימה למקרה שבפנינו ככפפה ליד. כל חלופה מעוררת שאלות שראוי להתכבד ולבדוק אותן מן הפן העובדתי והמשפטי כאחד. למעשה טענת המבקשים הינה כי יש ללכת בעקבות הכלל מן המשפט הרומי - "ילך התובע אחר הנתבע". החלופות הבאות בחשבון לענייננו הינן: א. זו העוסקת במקום עסקו של הנתבע תקנה 3(א)(1) לתקנות) המעוררת את השאלה האם הוא מתפשט על כל הארץ? ב. מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים (תקנה 3(א)(5) לתקנות).

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

18/12/2003

בפני: **כב' השופט יוסף שפירא**

דיון בחלופות הרלוונטיות לעניין הסמכות המקומית:

(1) תקנה 3(א)(3) לתקנות

מקום ההתחייבות. אמנם במקרה הנדון לא היה הסכם בין הצדדים שיכול להצביע על מקום התחייבות לביצועו, שכן לא היה כלל קשר בין הצדדים. אולם הדיבור "התחייבות" הינו "דיבור עמום המחייב פרשנות, ואם אך ניתן הדבר, יש להתאימו מבחינת סדרי הדין להוראות החוק המהותי" (א. גורן סוגיות בסדר הדין האזרחי, מהדורה שביעית, סיגא 2003, שם בעמ' 24).

המחבר גורן מפנה לרע"א 6920/94 לוי נ' פולג, פ"ד מ"ט (2) 731, עליו סומך ידו גם עו"ד גלעד קורניאלדי מטעם המשיבים. פסה"ד עוסק בחובה המוטלת על פלוני לשלם פיצויים ודמי שכירות עפ"י חוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג-1973 במקום מושבו של הנושה. כך גם נפסק בתביעה לתשלום אגרת רישום עפ"י פקודת החברות ואגרות הון, ונקבע כי יש להגישה לבית המשפט בירושלים שם "יושב" רשם החברות (ראו ע"א 54/53, פ"ד ח' 981).

(2) תקנה 3(א)(5) לתקנות

ד"ר י' זוסמן בספרו סדרי הדין האזרחי, מהדורה שביעית 1995 כולל, בדונו בתקנת משנה זו, את מקום הבירור לתביעת נזיקין, וכן תביעה להחזרת כסף שנגבה שלא כדין ע"י משרד ההוצל"פ, כמקום מושבו של משרד ההוצאה לפועל. כמו כן הוא מפנה, בהערת שוליים, לבר"ע 253/72, כ"ז (1) 361, שם נקבע כי: "בתביעת נזיקין בעילה של גניבת עין, לפי סעיף 59 לפקודת הנזיקין, מוסמך לדון בית המשפט של המקום בו מוכר הנתבע את הסחורה" (שם, 77).

בדונו בתקנת משנה זו, אף המחבר, כבי הנשיא א. גורן, בספרו הנ"ל, מפנה למקרה של תביעה בגין גניבת עין, מקרה שבו כפי שצינו לא היה קשר חוזי בין הצדדים. המדובר בתביעת חבי גיוהן ווקר, המשווקת ויסקי, נגד נתבעת שמכרה ויסקי תוך שימוש בתוויות דומות. מקום עסקיה של הנתבעת היה חיפה. ביהמ"ש העביר הדיון מירושלים לחיפה, אולם בימ"ש לערעורים הפך החלטה זו וקבע, כי מקום השיפוט הינו ירושלים עפ"י תקנה 3(א)(5). (שם, 24).

בתי המשפט

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

בית המשפט המחוזי בירושלים

18/12/2003

בפני: **כב' השופט יוסף שפירא**

מקום "מושבו" של האינטרנט:

נראה כי טרם התגבשה חקיקה בישראל בנושא "מקום מושבו" של אתר אינטרנט. לכאורה, ניתן לומר, כי מקומו בכל אתר ואתר. זהו יתרונו הגדול ואולי אף חסרונו, שכן ניתן לטעון בהקשר זה הינה מקום מושבו של בעל האתר הינו במקום בו נמצא השרת (server) המספק לו את שירותיו ומאחסן את המידע. אפשרות זו בוודאי שאינה סבירה באשר השרת יכול להיות במקומות נידחים על פני כדור הארץ, ובוודאי שהגשת תביעה שם אינה מעשית לשני הצדדים.

משפט משווה:

סכסוך בדבר פעילות באינטרנט יכול ויהא בעל אופי בינלאומי, כאשר כל צד נמצא בארץ אחרת (או במקומות להן מערכת משפטית השונה מאזור לאזור כגון במדינות השונות בארה"ב). כל צד מעונין מטבע הדברים להחיל את הדין המהותי שבמדינתו לפתרון המחלוקת, ומכאן חשיבות נושא הפורום.

ניתוח הרקע והמצב המשפטי מהיבט זה נעשה ע"י הגב' **נאוה כהן-צוריאל** במאמרה "סמכות השיפוט באינטרנט", שערי משפט כרך א', חוברת 2, 1997. בפסה"ד הבולט בארה"ב בנושא זה (6th cir (ohio), 1996, WL 405356, Compuserve V. Patterson), נפסק כי ניתן לתבוע בעל אתר במדינת אוהיו חרף שהחווה נערך בטקסס, מפני שהייתה "זיקה מינימלית" לאוהיו שכן הפצת התוכנות שיצר הנתבע למנויי התובעת עברו דרך המחשב שלה באוהיו. דוגמא נוספת הינה בפסה"ד בעניין:

Zippo Manufacturing Company V. Zippo Dot com, INC. (925, F. supp. 1126, 1123-24 (W.D.Pa. 199).

בו הועלתה גם האפשרות:

"כאשר הנתבע, אזרח זר, מנהל אתר אינטראקטיבי, דרכו יכול משתמש להחליף מידע, במקרים כאלה הפעלת סמכות השיפוט תוכרע על ידי בחינת הגורם האינטראקטיבי והאופי המסחרי של החלפת המידע" (כהן-צוריאל, שם 232).

בתי המשפט

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

בית המשפט המחוזי בירושלים

18/12/2003

בפני: כב' השופט יוסף שפירא

הקושי הוא, אפוא, מובן ויכול להביאנו למחוזות רחוקים. כך למשל כותרת מאמרו של Jason S. Feinstein הינה:

Internet Jurisdiction: Beware As To where you may be sued
הפסיקה בארה"ב בתחום זה, לרבות פסה"ד שציינו לעיל, שאינה אחידה לגמרי והפועל היוצא ממאמרו הוא:

"In the final analysis, a foreign defendant`s operation of a web site is only one factor in determining whether the defendant has continuous and systematic contacts with the forum state. Web site operators must give careful consideration, however, to the interactive nature of their web sites and the possibility of being compelled to defend lawsuits in foreign states"

מטבע הדברים, בארה"ב המצבים שנוצרים בתחום זה מביאים לפסיקה מרובה בהיבטים שונים והספרות המשפטית הינה ענפה. די אם אזכיר את המאמר:
Personal Jurisdiction on the Internet / A survey of the Cases מאת המחבר:
David G. Post / Cyber Law Institute הסוקר פסיקה ענפה ומסיים בקטע מתוך פסה"ד בעניין Zippo הנ"ל והנוגע למקרה שלפנינו:

"The internet object of these transactions has been the downloading of the electronic messages that from the basis of this suit in Pennsylvania"

(ראה: [www. Cli.org](http://www.Cli.org) / Jurisdiction cases) (כן ראו: D.L. Burk Jurisdiction is a world without Borders (1995) www.student.Virginia.edu :אתר).

גם במדינות אחרות לרבות אוסטרליה (ראה פסה"ד הידוע Joseph Gutnick V.Dow Jones (ראה: www.OJN.org)) וכן בצרפת מתחבטים בסוגיות אלה, "המנתצות תפיסות

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

18/12/2003

בפני: **כב' השופט יוסף שפירא**

משפטיות בנות מאות ואלפי שנים, שלפיהן סמכות השיפוט של המדינה נעצרת בגבולה הטריטוריאלי" כדברי עורך הדין חיים רביה המביא דוגמאות לכך (ראה: www.law.co.il).

מן הכלל אל הפרט

המדובר במשיבה אשר בונה אתרי אינטרנט ללקוחותיה. בתביעה שמונחת לפנינו, נטען ע"י התובעים, כי נעשו הפרות רבות של זכויות היוצרים שלהן. לכתב התביעה צורף נספח ה', שכונה ע"י התובעים בשם "ספר הפרות", והמכיל תמונות שמופיעות באתר תובעת 1 לצד התמונות המפרות.

מתמונות אלה עולה, כי "קבוצת רעות" הקימה אתרים עבור עסקים שונים במקומות שונים בארץ, כגון קיבוץ מרחביה, קלסינג, דוד בועז, הרקיע, ראש הנקרה, וכן בונז'ור. כן נאמר בכתב התביעה, כי בכל אחד מאתרי האינטרנט שנבנו ע"י "רעות", ישנה קישורית (hyper-link) לאתר האינטרנט של הנתבעים. כך גם עולה ממספר נספחים לתביעה שהם תשובות של בעלי כמה מהאתרים שנבנו ע"י הנתבעים, הטוענים שלא ידעו מאין לקוחות התמונות שאותן שיבצה חברת רעות באתריהם.

אין מחלוקת בין הצדדים, כי לרשת "בונז'ור" גם סניף בשם "בונז'ור הגבעה" בירושלים (נספח ג' לתשובת התובעים לבקשה), וכן סניף נוסף ברח' ש"י עגנון 20 בירושלים (סעיף 8 לתשובה).

כן טוענים המשיבים: "כי די בניהול עסקים על ידי שליח או סוכן על מנת להקנות סמכות מקומית (ראה ר"ע 501/84 הסנה נ' רוטבן, פ"ד לט(1), 26)".

יותר מכך, הנטייה כיום הינה שלא להעביר תובענות לבית משפט במחוז אחר, או לבית משפט שווה דרגה בתחום אותו מחוז, בנימוק של 'מירב הזיקות' או 'מאזן נוחות' הצדדים. עמד על כך המשנה לנשיא כב' השופט ש. לויין בבש"א 1307/00, תק-על 585(1)2000 בקובעו:

בתי המשפט

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

בית המשפט המחוזי בירושלים

18/12/2003

בפני: **כב' השופט יוסף שפירא**

"המרחק בין תל אביב לחיפה אינו רב, ובנסיבות רגילות אין שיקולי נוחיות כלליים יפים להוציא ענין מגדר הסמכות המקומית שיוחדה לו לפי אחת מהחלופות המנויות בתקנה 3 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984".

כב' השופט לוי מוסיף כי אינו מוצא פסול בכך שתביעה מוגשת במחוז פחות עמוס במשפטים מאשר משנהו:

"בנסיבות אלו אין גם לבוא בטרוניה על המשיב אם בחר להגיש את התובענה דווקא בבית המשפט המחוזי בחיפה, שלפי הערכתו (השנויה במחלוקת) היא תתברר שם יותר מהר מאשר בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו".

(כן ראו **סטיבן גולדשטיין וערן טאובסיג** / הפחתה במעמד שאלת הסמכות בבתי המשפט הכלליים, עלי משפט כרך ג' חוברת 1, 279).

לדחיית בקשה של נתבע זר לסלק תביעה בעילה של חוסר סמכות בינלאומית או בטענת 'פורום בלתי נאות' (תקנה 500 לתקנות), וההפחתה שחלה בעקבות הקידמה הטכנולוגית ראו גם רע"א 2705/97 **הגבס א. סיני (1989)** בע"מ נ' **The Lockformer co** ורוזנטלר בע"מ, פ"ד נב(1) 109; רע"א 2903/96 **אליהו מסיקה נ' פרופ' וינקו דולנס**, פ"ד נב(1) 817; רע"א 9141/00 **Franz Lang ואח' נ' ירון מרכס ואח'** פ"ד נו(1) 118, ודנ"א 7059/01 - באותו עניין).

היטיב לסכם את המגמה כב' השופט א' **ריבלין** ברע"א 188/02 **מפעל הפיס נ' אלי כהן** תק-על, סד 532 (ניתן ביום 2.6.03):

"בניגוד לסמכות העניינית, אין הסמכות המקומית נתפסת כמצויה בליבה של סמכות השפיטה. על כן הותר לבעלי הדין להגיע להסכמה באשר לה והסכמה זו מקנה סמכות מקומית לבית משפט הנעדר סמכות כזו. היחס השונה אל שתי הסמכויות הוא פועל יוצא של התכלית השונה שביסודן. הסמכות העניינית נתפסת כסמכות מרכזית בשל הנחת קיומו של קשר בין מיומנות השופטים בערכאה מסוימת והכשרתם לבין סמכותה העניינית של אותה ערכאה. לא כך בכל הנוגע לסמכות המקומית.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים

בש"א 2841/03

ת"א 5242/03

18/12/2003

בפני: **כב' השופט יוסף שפירא**

הכללים בעניין סמכות זו האחרונה נועדו לשרת שתי מטרות: ניתוב תיקים בין בתי המשפט השונים למניעת עומס יתר על בית משפט זה או אחר, וקידום נוחות הדיון. המטרה הראשונה חשובה פחות לענייננו, שכן אין היא קשורה בקידום עניינם של הצדדים, כי אם בקידום אינטרס של המערכת עצמה. אומר לפיכך רק כי ספק בליבי עד כמה אכן מועילים כללי הסמכות המקומית להגשמת המטרה של חלוקה יעילה של התיקים בין בתי המשפט. יתכן כי כוחות השוק עצמם יכולים להגשים תכלית זו טוב יותר.

המטרה הרלוונטית לענייננו, היא כאמור קידום נוחות הדיון. ההנחה היא כי עדיף לקיים את הדיון בבית המשפט שלו הזיקות הגיאוגרפיות הרבות ביותר לסכסוך נשוא התביעה, שכן אז ייקל על הבאת העדים והראיות בפני בית המשפט, ותקודם נוחות הצדדים בניהול הדיון. ואכן, מקובלת העמדה לפיה הסמכות המקומית נקבעה בתקנות כדי לשרת את נוחיות הנתבע, שלא ייאלץ להתדיין הרחק ממקום מושבו (ושאר המקומות שיש להם נגיעה בעניין) (י' זוסמן סדר הדין האזרחי (בעריכת ש' לוי, מהדורה שביעית, 1995) 78).

כיום, רבים המפקפקים בעצם תועלתה של הסמכות המקומית ככלי לקידום הנוחיות. מדינת ישראל היא מדינה קטנה בשטחה. המרחקים הקצרים בין הערים השונות במדינה, ויהיו אלו אף המרוחקות ביותר זו מזו, אינם גדולים. בהתחשב באמצעי התחבורה הזמינים לאדם בעידן בו אנו חיים, יקשה לקבל את ההנחה כאילו קיום הדיון בבית משפט המצוי במחוז מסויים, ולא אחר, חיוני להבטחת נוחות הצדדים. לפיכך, נדמה לעיתים כי העלויות המושקעות בהתדיינות בנושאי הסמכות המקומית ובהעברתו של תיק מטיפולו של בית משפט שהחל לדון בו אל משנהו שבמחוז שיפוט אחר, נעדרות הצדקה מהותית. כזו היא דעתו של הד"ר ש' לוי, הרואה בטיעונים בדבר הסמכות המקומית את 'אחת הדוגמאות הבולטות למקרים שבהם עשוי להתבזבז לטובת זמן שיפוטי יקר' (ש' לוי מהות הפרוצדורה האזרחית – מבוא ועקרונות יסוד (תשנ"ט) 96).

הפיחות שחל במעמד הסמכות המקומית, ככלי לקידום נוחותו של המתדיין, מצא ביטוי גם בפסיקתו של בית משפט זה. המשנה לנשיא, ש' לוי, אף קבע מפורשות כי:

'במדינה קטנה כמדינתנו ממילא אין לייחס משמעות מופרזת לשאלה אם תובענה פלונית מוגשת בתחום סמכותו המקומית של בית משפט זה או אחר' (רע"א 6290/94 יאיר לוי נ' צבי פולג ואח', פ"ד מט(2) 731, 734).

בהתאם לקביעתו זו, הגמיש המשנה לנשיא באותו מקרה את דרישות כללי הסמכות המקומית, הגמשה שכזו נעשתה גם בהקשרים אחרים בהם נדרשה פרשנות לכללים אלה (ראו למשל: ע"א 775/75 נתן צרקלביץ נ' נזאם עבד אלרחים אלנבולסי, פ"ד ל(3) 102, בר"ע 501/84 "הסנה" חברה ישראלית לביטוח נ' רוטבן, פ"ד לט(1) 26). (ההדגשות אינן במקור - י.ש.).

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים

בש"א 2841/03

ת"א 5242/03

18/12/2003

בפני: **כב' השופט יוסף שפירא**

נשוב, איפוא, לשאלה האם ניתן לתבוע בנסיבות התביעה שבפנינו בכל מקום שבו נעשה השימוש המפר בפועל?

בבש"א 884/02 (שלום קרית גת) (1/5/02) התעוררה שאלה דומה. מדובר היה בתביעה בגין לשון הרע שפורסמה בעיתון ידיעות אחרונות ובאתרי אינטרנט הקשורים אליו. כב' השופט ר. ברקאי דחתה הבקשה למחיקת התביעה על הסף שהוגשה בטענה שבית המשפט נעדר סמכות מקומית. נטען שם, כי הואיל והעיתון מופץ גם באזור הדרום הרי שזהו מקום המעשה או המחדל המקנה את הסמכות גם לאזור הדרום, בקובעה:

"א. אשר לעצם הפרסום בעיתון – אין מחלוקת כי מרכז עסקיו של עיתון ידיעות אחרונות הינו במרכז הארץ, לא כל שכן הדפסתו ופרסומו. אלא, שעיתון ידיעות אחרונות מופץ ומפורסם בכל רחבי ישראל ואף מחוץ לגבולות ישראל בכל מחוזות הארץ ובין השאר גם לבית ועל כן אין חולק כי קיימת לבית המשפט בקרית-גת סמכות עניינית ומקומית לדון בתביעה מכח האמור בתקנה 3 (א) (5) לתקנות (להלן: "התקנות") שהיא 'מקום המעשה או שבשלו תובעים' (לעניין זה ראה ת.א. 10720/96 חנה קים נ' אייל ארד, בש"א 5997/96).

ב. לגבי הפרסום באינטרנט הדין הישראלי אינו מספק תשובה ברורה לשאלה מהי סמכות השיפוט המקומית של פרסום משמיץ שנעשה באמצעות האינטרנט.

למרות זאת, ניתן להשליך על כך שהפרסום באינטרנט כמוהו כפירסום בעיתון. התפוצה באינטרנט מגיעה לכל רחבי הארץ ואף מעבר לגבולות מדינת ישראל והפירסום יכול להגיע לכל משתמש באתרי האינטרנט. לכן, גם אם משרדי אתרי האינטרנט או מרכזי המחשבים המרכזים את מעבר התקשורת ממוקמים במרכז הארץ, הרי שהפירסום באתרים מגיע לכל משתמש בארץ, ובוודאי, בין השאר, גם לתושבי מחוז הדרום. לפיכך, סבורתני כי לבית משפט זה היושב במחוז הדרום הסמכות לדון במקרה של פרסום לשון הרע באינטרנט מכוח תקנה 3(א)(5) לתקנות (להלן: "התקנות") שהיא מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים."

יש להכריע, איפוא, בשאלה האם פרסום התמונות המפרות באתרים שנבנו ע"י הנתבעים ובהם אתר של עסק הפועל בירושלים יכול להכנס בגדרה של תקנה 3(א)(5) לתקנות?

התשובה, לטעמי, הינה חיובית ואולם גם אם אין אלו פני הדברים הרי שיש לפרש התקנות בהתאם למצבים חדשים הנוצרים בחיינו, ויש לפסוק כך גם ללא צורך בחקיקה נוספת.

בתי המשפט

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

בית המשפט המחוזי בירושלים

18/12/2003

בפני: **כב' השופט יוסף שפירא**

כב' הנשיא א' ברק רואה במתן פירוש חדש להוראת חוק את תפקידו הקלאסי של בית המשפט. בדונו בפרשנות לתקנה 29 לתקנות סדר הדין, מוסיף כב' הנשיא:

"... בכך הוא מגשים את אחד מתפקידיו העיקריים במשטר הדמוקרטי שענינו גישור על הפער בין המשפט לחיים. המקרה שלפנינו הוא דוגמא פשוטה למצבים רבים בהם כלי ישן אינו מתאים עוד למציאות החדשה, ויש ליתן לו מובן חדש כדי להתמודד עם הצרכים החדשים".
(רע"א 3126/00 מדינת ישראל נ' א.ש.ת. ניהול פרויקטים וכח אדם בע"מ) (יצוין כי תלוי ועומד דיון נוסף בנדון).

גם בפסיקה האמריקאית עושים את האנלוגיה בין החוק הקיים לבין השימוש בכלים שנוצרים עם התפתחויות טכנולוגיות חדשות כגון האינטרנט, וכפי שעולה ממאמרו של:

Jeffrey Barlow /The Continuing Evolution of Internet Jurisdiction Law

"The law of jurisdiction as it applies to the Internet continues to internet becomes increasingly prevalent evolve as the in everyday life. It appears from these recent cases that there is yet to be a set standard for practitioners and the courts to follow. Until that time comes, the courts will continue to analogize jurisdictional principles that apply to transactions by mail and the telephone"

התוצאה

אני מחליט, איפוא, לדחות את הבקשה להעביר את הדיון לביהמ"ש המחוזי בחיפה וקובע שהתביעה הנדונה הינה בגדרה של תקנה 3(א)(5) לתקנות.

הצדדים ויתרו על שימוע ההחלטה והיא תשלח אליהם בפקס.

בנסיבות העניין אינני עושה צו להוצאות.

ניתנה היום י"ט בכסלו תשס"ד (14 בדצמבר 2003) בהעדר הצדדים.

בתי המשפט

בש"א 2841/03
ת"א 5242/03

בית המשפט המחוזי בירושלים

18/12/2003

בפני: כב' השופט יוסף שפירא

יוסף שפירא, שופט